

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. **76**

Fylke:

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: *Østfjord.*Emne: *de kloke*
~~Gjenfandingsarbeidet~~

Bygdelag:

Oppskr. av:

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

|| *Nelson Pedersen, Østfjordhamn - vil ikke ha navn offentliggjort*

SVAR

Nelson Pedersen som er født i oppveksten i Skibotn, men for noen år siden flyttet til Østfjord fortalte at han arbeidet hos en familienavn Johan Løtkes (Løkas)

Denne hadde en svartbok på finsk som han brukte både til godt og ondt. Lukas hadde sagt at han hadde gjort alt uten det å gå usynlig

Var der menighet naboen i mellom og de fikkle gærnkallen til å sette ondt på hverandre ble Johan Løtkes heftet og tok det røde bort.

Naboen var skidige og stadig i skid med hverandre og der var mye bråk med kreaturen som kom inn på jordene, da man hadde dårlige gjeder.

Den kone sloff en lue som Johan Løtkes eiet og brakk hoftebeinet, så lue måtte slaktes. L. sa da at dette skuede ikke lue ha noppgjort.

Straks efter sprang et fint årspoll lue hadde, i en brøud og dekket.

Under krigen 1914-18 tok russerne meget godt over Skibotn, og Nelsons far var og hjorte en av hestene for f. l. Veien var slitt og tung da det var i varløsningen. Miot i dalen måtte man legge en del av lastet av. De kom til stillig skoger

på grensen, hvor noen finlændere vridde dem
igjen.

St. 2

De fortalte at de hadde vært plaget på veien, lasset
hadde veltet, ~~så~~^{saletoy} var gått i stykker og de hadde
vært vidne av en ulykke med hester som hadde
skapt sig orange. De hadde aldri sett noe slikt.

J. L. stod opp uten å si noe og gikk ut. Da han
kom inn igjen sa han til finlænderne at neste
gang de kom forbi og så at noen hadde lagt igjen
av lasset var det best om de lot være å
røre noe. Det kunde hende at den som hadde lagt
noe igjen, visste å sitte sine ting, slik at den
som rønte fikk føle.

Johan Lukas hadde tilbudt Anton å lære av svart-
boken hans, men han hadde avslått ~~for~~^å lære det onde,
men noe godt hadde han lært. bl. a. å stoppe blod,
å ta bort verk og krampe og slike ualmindelige
ting^{er} som han selv sa. — Han ble hentet til mange sykke
og ble oppsøkt av mange.

Der saes å være folk som kunde legge sine ting igjen
uten å være redde for at noen tok dem.

Følgende fortalte han mig hvordan man bar sig
ad:

Man tvinner et stykke sort ullgarn (Kangveien)
og tar dette med til en man sikkert vet er gått forbeft,
når han ligger på likstia. Tråden tar man ut
3 ganger rundt liket idet man sier de ord at
man skal man ha læs til sine eiendeler.

Skal man ha greie på om tråden er gangvis skal
man når man møter en hest og går over veien foran dem
og legge ~~sig~~^{hålen} i nettauten. Hesten stopper da hvis
den er kraftig i tråden. — Dette for å være sikker på
sine buk, for hest alt minnes til net og hvor den

15832

gude, sa han, kunde det vare en mulighed for
at den døde ikke var fortaet.

Når man senere vil bevare noe mot tyver skal
man skikke huden under det man setter bort.

Tyven vil bli stående eller må komme med gullet
tilbake

En molbas i Ibofjorden hadde en stygg arm
som var bekennt.

Han viste den til en mann som ba
ham reise til Tromsø straks for å redde
armen.

Men en annen ba ham reise til Lukas
i Ghibota. Han drog dit og ~~drømte~~ Lukas
svidde blodforgiftningen.